Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2025–2026

36 180 Doen waar Nederland goed in is – Strategie voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

34 843 Seksuele intimidatie en geweld

Nr. 225

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juli 2026

Met deze brief informeer ik uw Kamer over een aantal toezeggingen gedaan tijdens het commissiedebat over conflict-gerelateerd seksueel geweld van 28 mei 2026, en over opvolging van de moties over de humanitaire situatie in Haïti (Kamerstuk 36 180 nr. 194) en hulp aan slachtoffers van seksueel geweld in Soedan (Kamerstuk 36 915 XVII, nr. 10).

Ondersteuning kleinschalige netwerken van vrouwen en overlevenden

Tijdens het commissiedebat heb ik toegezegd extra mogelijkheden te onderzoeken voor de ondersteuning van kleinschalige netwerken van vrouwen en slachtoffers.[1] Het kabinet erkent de cruciale rol die deze organisaties spelen in de opvang en ondersteuning van overlevenden van conflict-gerelateerd seksueel geweld. Zo bespreekt Nederland in Soedan met partnerorganisaties hoe mensen in nood, waaronder slachtoffers van seksueel geweld, geholpen kunnen worden. Daarbij is extra aandacht voor de cruciale rol van kleine gemeenschapsorganisaties (Kamerstuk 36 915 XVII, nr. 10).

Zoals besproken tijdens het debat dwingen mondiale bezuinigingen op ontwikkelingssamenwerking – volgens de VN wereldwijd naar schatting 78 miljard dollar – deze organisaties levensreddende diensten af te schalen of te sluiten.[2] Geen enkele donor kan eigenstandig dit gat dichten. Nederland ondersteunt deze organisaties en netwerken van vrouwen en overlevenden via onder meer het Vrouwen, Vrede en Veiligheid instrument van het FemFocus subsidiekader dat binnenkort van start gaat. Binnen dit instrument is directe financiering voorzien voor lokale

[1] TZ202606-174

[2] UN Women, *At Risk and Underfunded: How funding cuts are threatening effort to end violence against women and girls* (2025)

kst-36180-225
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2026

netwerken en organisaties die hulp bieden aan overlevenden in regio's die te kampen hebben met conflict-gerelateerd seksueel geweld. Daarnaast zet Nederland in op voortzetting van de samenwerking met de Mukwege Foundation, gericht op het versterken van de rol van overlevenden in gerechtigheidsprocessen. Zo krijgen overlevenden erkenning, bescherming en herstel, wat bijdraagt aan verzoening en duurzame vrede.

Op 23 juni 2026 heeft het VN-noodhulpfonds CERF 10 miljoen dollar vrijgemaakt voor de bescherming, seksuele en reproductieve gezondheidszorg en psychosociale steun aan vrouwen en meisjes in acht onderbelichte crises, waaronder de Democratische Republiek Congo (DRC), Mali en Haïti – hulp die ook overlevenden van conflict-gerelateerd seksueel geweld bereikt. Nederland is een van de grootste donoren van dit fonds. Dit is een voorbeeld van de manier waarop Nederland, via flexibele financiering, een bijdrage blijft leveren aan het verlichten van de humanitaire situatie in bijvoorbeeld Haïti.[3]

Thematisch gezant seksueel geweld

Nederland beschikt reeds over een Ambassadeur voor Vrouwenrechten en Gendergelijkheid die conflict-gerelateerd seksueel geweld actief op de agenda zet. Zo staat hij in regelmatig contact met de VN Speciaal Vertegenwoordiger voor Seksueel Geweld in Conflict, Pramila Patten, en heeft hij onlangs bij het startschot van de onderhandelingen over het EU *Women, Peace & Security* (WPS)-actieplan gepleit voor prioritering van het thema conflict-gerelateerd seksueel geweld in het nieuwe actieplan. Het kabinet is van mening dat conflict-gerelateerd seksueel geweld niet als losstaand thema behandeld moet worden, maar als integraal onderdeel van de bredere WPS-agenda. In dat licht zal Nederland in EU-verband pleiten voor het instellen van een EU-gezant voor WPS.[4]

Veilige abortuszorg voor overlevenden

Tijdens het commissiedebat heb ik toegezegd u te informeren over de mogelijkheden om meer aandacht te besteden aan veilige abortuszorg.[5] Toegang tot veilige abortus is van levensbelang, juist in conflictsituaties. Nederland steunt het «*Minimum Initial Service Package (MISP*)»: de levensreddende basishulp op het gebied van o.a. Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten (SRGR) die in elke humanitaire crisis beschikbaar moet zijn. Veilige abortus is daar – binnen het kader van de nationale wetgeving – onderdeel van. Ook is Nederland een stabiele donor van organisaties als Ipas en IPPF, die werken op het terrein van SRGR inclusief toegang tot veilige abortus. Bovenop deze inzet zeg ik u toe dit jaar de bijdrage te verhogen aan het Safe Abortion Action Fund (SAAF), dat met lokale organisaties werkt aan voorlichting en betere toegang tot veilige abortus, ook in conflictgebieden.

Het kabinet zet zich in om bestaande internationale afspraken over SRGR, inclusief toegang tot veilige abortus, te beschermen Om dit te onderstrepen, heb ik besloten om SheDecides *Champion* te worden. Daarmee geef ik een duidelijk signaal over het belang dat Nederland hecht aan toegang tot veilige abortus.

---

[3] Kamerstuk 36 180, nr. 194
[4] TZ202606-175
[5] TZ202606-176

Getuigenverklaringen

Tijdens het commissiedebat heb ik toegezegd uw Kamer te informeren over de mogelijkheid om het aantal verklaringen dat slachtoffers van seksueel geweld moeten afleggen, te verminderen.[6] Of overlevenden minder vaak een verklaring hoeven af te leggen, hangt grotendeels af van de procedures van nationale en internationale autoriteiten waarover Nederland geen directe zeggenschap heeft. Nederland zet zich via programma's wel in om de last voor overlevenden te beperken. Via UNDP en IDLO steunt Nederland hervormingen van nationale rechtssystemen in onder andere Ethiopië en Oekraïne, waarbij politie, zorg en psychosociale hulpverlening samenwerken en informatie delen. Daardoor hoeven overlevenden hun verhaal binnen het hulpverleningstraject niet telkens opnieuw te doen.

Daarnaast ondersteunde Nederland onderzoek naar de inbedding van mentale en psychosociale steun (MHPSS) in verantwoordingsmechanismen voor oorlogsmisdrijven en misdrijven tegen de menselijkheid. Goede integratie beschermt slachtoffers van seksueel geweld en verbetert de kwaliteit van de bewijsvoering.[7] Een trauma-sensitieve aanpak helpt het risico op hertraumatisering te verminderen, waarbij minder vaak je verhaal hoeven doen één onderdeel is. Nederland zet zich diplomatiek in om de kern-uitgangspunten uit dit onderzoek breed internationaal erkend en toegepast te krijgen, en zal waar mogelijk pleiten ze mee te nemen in de regionale aanklagersconferentie van de VN.

Trust Fund for Victims

Tijdens het commissiedebat heb ik toegezegd uw Kamer te informeren over de uitkomsten van mijn inspanningen om andere landen te betrekken bij het *Trust Fund for victims of crimes within the jurisdiction of the International Criminal Court and their Families*.[8] Nederland staat in doorlopend contact met het Trust Fund. Het heeft een belangrijke opgave gekregen van de Vergadering van Verdragspartijen bij het Internationaal Strafhof, namelijk zorgdragen voor compensatie aan slachtoffers en nabestaanden. Naast eerdere financiële steun, organiseren Nederlandse ambassades bijeenkomsten om het belangrijke werk van het Trust Fund onder de aandacht te brengen in situatielanden van het Internationaal Strafhof. Ook kijken we gezamenlijk met andere donoren hoe we meer donoren kunnen bewegen financiële bijdragen aan het Trust Fund te doen.

Met deze brief beschouw ik de hierboven genoemde toezeggingen als afgedaan. De overige toezeggingen worden op een later moment afgedaan.[9] Dit kabinet zet zich actief in, zowel financieel als diplomatiek, voor de strijd tegen conflict-gerelateerd seksueel geweld en de ondersteuning van overlevenden.

De Minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
S.W. Sjoerdsma

---

[6] TZ202606-177
[7] An Michels et al, *Integration of Mental health and Psychosocial Support Approaches in accountability mechanisms for atrocity crimes* (2024).
[8] TZ202606-178
[9] Toezeggingen TZ202606-179, TZ202606-180, TZ202606-182